

Братя Грим
Ловкият крадец

Живели някога селянин и селянка. Веднъж, както си седели, пред бедната им колиба спряла великолепна каляска и от нея слязъл мъж, който бил облечен в разкошни одежди. Селянинът излязъл навън и попитал непознатия гост какво иска.

– Искам да опитам от вашата проста селска храна – отговорил странникът. Сварете каша от картофи и аз ще седна с вас на трапезата, за да я опитам.

Селянинът се усмихнал и казал:

– Ти сигурно си цар или принц. Понякога на богатите хора им се иска да опитат от простата селска храна. Желанието ти ще бъде изпълнено.

Докато селянката приготвяла кашата, мъжът ѝ казал на госта:

– Ела с мен в градината. Имам малко работа там.

Отишли в градината, където били изкопани ями, тъй като селянинът искал да посади няколко дръвчета.

– Нямате ли дете? – попитал гостът. – Някой трябва да ти помага в работата.

– Не – отговорил селянинът. – Е, вярно е, че имах син – добавил той. – Беше умно, пъргаво и сръчно момче, но не искаше да учи и само си губеше времето с глупави неща. Накрая избяга от къщи и оттогава не зная нищо за него.

Селянинът взел една фиданка, сложил я в ямата, а после забил няколко колчета около нея. Засипал ямата с пръст, утъпкал я и привързал ствола на дръвчето за колчетата.

– Я ми кажи – попитал гостът, – защо не привържеш и онова криво дърво? Виж как се е превило чак до земята.

Селянинът се усмихнал и казал:

– Виждам, че не разбираш много от градинарство. Това дърво е вече старо и цялото е изкривено. Вече не може да се изправи. Човек трябва да се грижи за дървото, докато е още младо.

– Така е станало и със сина ти. Трябвало е от малък да го учиш и той нямаше да избяга от теб. Сега е вече късно.

– Истина е – отговорил селянинът. – Много години минаха откакто го няма. Може и да се е променил.

– А ако дойде, ще го познаеш ли? – попитал гостът.

– По лицето едва ли ще го позная – отговорил селянинът, – но той има бенка на рамото, която прилича на бобено зърно.

Тогава непознатият мъж открил рамото си и показал бенката.

– Боже мой! – възкликнал селянинът. – Как стана така, че ти, моят

син, си станал толкова богат и живееш в такъв разкош? Как постигна това?

– Ех, татко – отговорил синът, – младото дръвче не беше привързано за колчетата и израсна криво. Късно е да го изправиш! А как постигнах всичко това? Станах крадец. Но ти не се страхувай, аз съм голям майстор. За мен не съществуват нито окови, нито затвори. Каквото ми хареса, мое е. Ала ти, татко, не мисли, че съм обикновен крадец – вземам само това, което е излишно на богатите. От бедните хора нищо не вземам, даже им давам. Освен това вземам само онова, което може да се вземе без труд, а с хитрост и ловкост.

– Ех, сине мой – казал селянинът, – тази работа не ми харесва. Крадецът си е крадец. Ще ти кажа, че всичко това няма да свърши добре.

После завел сина си при старата му майка. Като видяла родното си чедо, тя се разплакала от радост, но когато разбрала, че е крадец, сълзите ѝ започнали да се стичат като ручей.

– Дори и да си крадец, ти си мой син – казала тя. – Доживях да те видя отново.

Седнали тримата на трапезата и хапнали от картофената каша.

– Ако нашият цар, който живее в двореца, разбере кой си и с какво се занимаваш – казал селянинът, – няма да те носи на ръце и няма да ти пее приспивни песни както правеше, когато те държеше над купела, а ще заповяда да те обесят.

– Не се тревожи, татко, нищо няма да ми стори, добре владее занаята си. Още днес ще отида в двореца.

Когато се стъмнило, ловкият крадец седнал в каляската и тръгнал към двореца. Царят го посрещнал любезно, защото помислил, че е високопоставен гост. Но щом непознатият признал кой е и с какво се занимава, той пребледнял и не можал да каже нито дума. След като се съвзел, казал:

– Ти си мой кръщелник и затова съм длъжен да бъда снизходителен с теб. И понеже се хвалиш, че си много ловък, искам да проверя твоето майсторство. Но ако не успееш да се справиш, ще увиснеш на въжето.

– Съгласен съм – отговорил ловкият крадец. – Готов съм да изпълня три сложни задачи и ако не успея, прави с мен каквото пожелаеш.

– Чудесно! Най-напред ще откраднеш любимия ми кон от конюшната. След това, когато жена ми и аз заспим, ще трябва да измъкнеш чаршафа, без да усетим, и да свалиш венчалния пръстен от ръката на царицата. И трето, ще трябва да отвлечеш свещеника и певица от църквата. Запомни всичко добре, защото става дума за живота ти.

На следващия ден крадецът отишъл в града, купил от една селянка пъстра рокля, облякъл я и боядисал лицето си черно, така че никой не можел да го познае. После напълнил едно малко буре с вино и сипал в него сънотворни билки. Сложил бурето в кошница, качил я на гърба си и тръгнал към двореца. Докато стигнал станало съвсем тъмно. Крадецът седнал на един камък недалеч от конюшната, и започнал да охка, да кашля като грохнала старица и да търка ръце сякаш й било много студено.

Пред вратата на конюшната стояли на стража войници. Единият от тях видял старицата и извикал:

– Хей, бабо, ела при нас да се стоплиш. Сигурно няма къде да пренощуваш. Знаеш ли къде се намираш?

Старицата станала едва-едва, приближила се бавно и седнала край огъня до един от тях.

– Какво носиш в буренцето, бабо? – попитал войникът.

– Глътка хубаво вино – отговорила старицата, – а за някоя пара и за добра дума ще ви дам и цяла чаша.

– Давай тогава! – казал войникът и отпил от виното. – Е, виното наистина е хубаво и с удоволствие ще си пийна още.

Останалите войници направили същото.

– Хей, приятели – извикал единият от тях на конярите, които били в конюшната. – Тук има една старица, която донесе хубаво вино. Пийнете от него и ще се стоплите!

Старицата внесла бурето в конюшната и видяла, че единият от конярите е яхнал жребца на царя, вторият го държал за юздите, а третият – за опашката. Тя им сипала от виното колкото поискали, докато накрая го изпили всичкото.

След малко юздата се изплъзнала от ръката на единия коняр, той се отпуснал на земята и захъркал. Вторият коняр изпуснал опашката на жребца, свлякъл се на пода и захъркал още по-силно. А този, който бил яхнал жребца, останал на него, но обронил глава на шията му и също заспал дълбоко. Войниците на двора отдавна спели и не помръдвали.

Като се уверил, че всички спят дълбок сън, ловкият крадец сложил в ръката на единия коняр връвчица, а в ръката на другия – малка метличка. Оставало да реши какво да прави с този, дето седял на гърба на коня. Не искал да го сваля на земята, за да не се събуди. Тогава той разхлабил седлото, вързал го с две въжета, които висели на стената, и внимателно вдигнал нагоре коняря заедно със седлото. Навил въжетата около стълба и здраво ги завързал. После обвил копитата на коня с парцали

и го извел навън.

Щом се разсъмнало, ловкият крадец отишъл в двореца. Царят тъкмо бил станал и гледал през прозореца.

– Добро утро! – извикал крадецът. – Ела да видиш как спокойно спят твоите войници и как удобно са се разположили конярите в конюшната. Успях да изведа любимия ти жребец без никакви затруднения.

Царят се разсмял и казал:

– Този път успя, но следващия едва ли ще можеш! Предупреждавам те, че ако се провалиш, ще постъпя с теб като с крадец.

Вечерта, когато царицата влязла в покоите, притискайки ръката си с венчалния пръстен, царят казал:

– Всички врати са здраво залостени, а ако крадецът се опита да влезе през прозореца, ще го застрелям.

В това време ловкият крадец отишъл сред полето, където била издигната бесилка. Трупът на някакъв разбойник още се люлеел на нея. Крадецът отрязал въжето и метнал безжизненото тяло на гърба си. След това намерил стълба, изправил я точно под прозореца на царските покои и започнал бавно да се изкачва. Когато бил достатъчно високо, показал главата на мъртвеца на прозореца. Царят бързо взел пушката си, прицелил се и стрелял. В този миг ловкият крадец хвърлил трупа на пода, а самият той се спуснал надолу по стълбата и се скрил. Нощта била ясна и луната огрявала всичко наоколо. Ловкият крадец видял как царят слязъл по стълбата с трупа в ръце и го занесъл в градината, за да го погребее.

„Сега е моментът!“ – помислил си крадецът. Бързо се качил по стълбата и влязъл в покоите на царя и царицата.

– Успокой се, мила – казал той, като променил гласа си. – Крадецът е вече мъртъв, но понеже той е мой кръщелник, не мога да го оставя на кучетата. Ще го погребя в градината, докато е още тъмно. Така хората няма да разберат какво е станало. Дай ми чаршафа, за да загърна с него трупа.

И царицата му дала чаршафа.

– Знаеш ли какво – продължил ловкият крадец, – иска ми се да бъда великодушен. Дай ми и пръстена си – този нещастник рискува живота си заради него, нека да го отнесе в гроба си.

На царицата никак не ѝ се искало да се раздели с пръстена си, но не възразила. Свалила го от ръката си и му го дала. Ловкият крадец първо се спуснал по стълбата и изчезнал преди някой да го види.

На сутринта занесъл чаршафа и пръстена на царя.

– Нима можеш да правиш магии? – извикал той. – Кой те извади от гроба, където аз те положих? Кой те възкреси?

– Ти изобщо не си ме погребвал – отговорил крадецът. – Ти погребва един нещастник, който до вчера висеше на бесилката.

И разказал на царя как е станало всичко. Царят трябвало да признае, че по-ловък крадец не е срещал през живота си.

– Но това не е всичко – добавил той. – Предстои ти да изпълниш и третата задача. Ако не се справиш, нищо не може да ти помогне.

Крадецът само се усмихнал и нищо не отговорил.

Настъпила нощта. Той тръгнал към селската църква с голяма торба на гърба, с малка бохча под мишница и с фенер в ръка. В торбата имало раци, а в бохчата – свещи. Крадецът отишъл на гробището, извадил от торбата един рак, закрепил на черупката му свещ и го пуснал. Така направил с всичките раци. После облякъл черна роба, залепил си дълга сива брада и се отправил към църквата. Промъкнал се тихо и застанал до амвона. Когато часовникът на камбанарията ударил полунощ, се разнесъл силен глас:

– Слушайте, грешни люде! Настъпи краят на света! Денят на Страшния съд е близо! Слушайте добре и внимавайте. Който иска да отиде с мен на небето, да влезе в тази торба. Аз съм свети Петър и стоя на стража пред небесните врати. Вижте там, на гробището как бродят покойници и събират костите си. Елате тук, елате в торбата, защото настъпва краят на света.

Гласът се разнесъл из цялото село. Свещеникът и певецът, които живеели наблизо до църквата, първи чули и като видели блуждаещите светлинки на гробището, решили, че се е случило нещо странно. Отишли веднага в църквата, послушали още малко страховития глас и накрая певецът казал:

– Не е лошо да се възползваме от случая и да отидем на небето преди да е настъпил Страшният съд.

– Така е – отговорил свещеникът. – И аз си го помислих, и затова можем заедно да тръгнем към царството небесно.

– Да, но първо ще влезеш ти в торбата – казал певецът. – Аз ще те последвам.

Свещеникът не чакал да му повторят, бързо се качил на амвона, където ловкият крадец бил отворил торбата, и се напъхал в нея. След него се вмъкнал и певецът. Тогавя ловкият крадец завързал здраво торбата и хванал въжето, за да я влачи по-лесно по земята. Като слизал от амвона, чул как главите на двамата глупаци се удрят по стъпалата и извикал:

– Сега преминаваме през планината!

После влачил по същия начин торбата из селото, а когато минавал през полето, казал:

– А сега преминаваме през сините облаци!

Стигнал до двореца и започнал да се качва по стълбите.

– А сега се издигаме по небесната стълба! – провикнал се той. – Скоро ще спрем пред вратите на рая.

Като стигнал до гълъбарника, крадецът пхнал торбата при гълъбите. Те запърхали с крила, а той казал:

– Чувате ли как се радват ангелите и махат с крила?

След това затворил гълъбарника и си тръгнал.

На следващия ден отишъл при царя и му казал, че и третата задача е изпълнена.

– Къде са двамата нещастници? – попитал царят.

– Оставих ги в гълъбарника, а те си мислят, че са на небето.

Царят се качил до гълъбарника, за да се увери, че крадецът казва истината. Освободил свещеника и четеца от техния ужасен затвор и казал:

– Ти си крадец над крадците и свърши добре работата си. Този път ще те пусна да си отидеш, но повече не искам да те виждам в моето царство. Появиш ли се пак, ще увиснеш на бесилката.

Ловкият крадец се сбогувал с родителите си и отново тръгнал да скита по света. От този ден нататък никой не чул повече за него.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm
Der Meisterdieb

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки
Превод – Димитър Стоев
Илюстрации – Антония Дончева
Редактор – Петя Дочева
Технически редактор – Иван Додов
Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2480>]